Rahvusvaheline LEADER koostööprojekt "GREENPARK"

Õpereis Ida-Harju piirkonda

05.-06.11.2026

PROJEKTIJUHTIMISE ARUANNE

Koostas: Katrin Suursoo

09.11.2026

1. Tegevuse eesmärgi saavutamine

Tegevus: Õppereis Ida-Harjusse.

Tegevuse eesmärk: Laiendada osalejate silmaringi ja tuua uusi ideid Lahemaa arendustegevustesse, õppides Ida-Harjumaa edukatest projektidest ja kogemustest.
Objekti kirjeldus:

Tegevuse vorm: Õppekäik piirkonnas (kogemuste ja heade näidete esitlus fookusteemal - ettevõtete külastus, üks praktiline töötuba ühes ettevõttes ja matk loodusrajal.

Tegevuse eesmärk on täielikult saavutatud. Õppereis pakkus osalejatele väärtuslikku võimalust tutvuda erinevate ettevõtlus-, turismi-, kultuuri- ja kogukonnaalgatustega, mis on aidanud kaasa Ida-Harju piirkonna arengule. Külastatud objektid näitasid väga erinevaid lähenemisi kohalike ressursside kasutamisele, teenuste arendamisele ning piirkonna atraktiivsuse suurendamisele. Osalejad said vahetult suhelda ettevõtete ja organisatsioonide eestvedajatega, mis võimaldas saada sisuka ülevaate nii saavutustest kui ka arenguprotsesside käigus tekkinud väljakutsetest.

Erilist lisaväärtust andis võimalus näha, kuidas erinevad ettevõtted ja organisatsioonid on suutnud luua omanäolisi teenuseid, tuginedes kohalikele eripäradele, kultuuripärandile, looduskeskkonnale või kogukondlikule koostööle. Mitmed külastatud ettevõtted demonstreerisid edukalt, kuidas väikeses piirkonnas on võimalik luua kõrge lisandväärtusega turismi- ja vabaajateenuseid ning kujundada neist tugevad piirkondlikud tõmbekeskused.

Õppereisi jooksul kogutud teadmised ja kogemused annavad osalejatele uusi ideid kohalike algatuste arendamiseks ning aitavad paremini mõtestada piirkondliku koostöö võimalusi. Samuti suurenes teadlikkus sellest, kui oluline on ettevõtjate, kogukondade ja arendusorganisatsioonide koostöö jätkusuutliku piirkondliku arengu saavutamisel. Külastatud näited tõid esile, et hästi läbimõeldud investeeringud, uuenduslikud lahendused ning kohaliku identiteedi väärtustamine võivad luua märkimisväärset mõju kogu piirkonna arengule.

Olulise teemana tõusis esile ka LEADER-meetme mõju maapiirkondade arengule. Mitmete külastatud objektide arengulugudest selgus, et erinevad toetusmeetmed on aidanud ellu viia investeeringuid, arendada uusi teenuseid ning tugevdada piirkondade konkurentsivõimet. See andis osalejatele praktilise ülevaate sellest, millist rolli võivad arengutoetused mängida kohalike ideede elluviimisel ja kogukondade elujõulisuse suurendamisel.

Lisaks teadmiste omandamisele täitis õppereis olulist võrgustumise eesmärki. Osalejate vahel toimunud arutelud, kogemuste vahetamine ning kontaktide loomine suurendasid koostöövalmidust ning lõid eeldused uute ühiste algatuste ja projektide kujunemiseks ka tulevikus.

2. Tegevuse elluviimise sisuline aruanne

2.1. Tegevuste aruanne 5. novembril 2026

Õppereisi esimene päev keskendus ettevõtluse, kultuuripärandi, kogukonnaarenduse ja loovmajanduse valdkonna heade praktikate tutvustamisele Ida-Harju piirkonnas. Päev algas külastusega Viikingite Külas, kus osalejatele tutvustati ettevõtte tegevusmudelit ning ajaloo- ja kultuuripärandil põhineva turismitoote arendamist. Osalejad said ülevaate sellest, kuidas ajaloolist temaatikat on edukalt rakendatud tänapäevase külastuselamuse loomisel ning millist mõju avaldab nišitoodete arendamine piirkondlikule turismile.

Seejärel toimus matk Saula Siniallikatele, mille käigus tutvuti piirkonna loodusväärtuste, pärimuslugude ning loodusturismi võimalustega. Matk andis osalejatele praktilise näite sellest, kuidas looduspärandit saab kasutada piirkonna atraktiivsuse suurendamisel ning külastajakogemuse rikastamisel. Ühtlasi käsitleti looduslike pühapaikade kultuurilist tähtsust ning kestliku turismi põhimõtteid.

Pärast lõunat külastati Tammiku Kaasaegse Kunsti Keskust (TAKKK), kus keskuse eestvedajad tutvustasid organisatsiooni tegevust, keskkonnakunsti põhimõtteid ja kogukonna kaasamise võimalusi. Külastuse osana viidi läbi praktiline joonistamise töötuba, mille eesmärk oli pakkuda osalejatele loovkogemust ning näidata, kuidas loovtegevuste kaudu saab tugevdada kogukondlikku koostööd ja külastajate kaasamist. Töötuba vastas taotluses kavandatud praktilise tegevuse eesmärgile.

Edasi külastati ettevõtet Puitmast OÜ, kus ettevõtte esindaja tutvustas ettevõtte arengulugu, tootmisprotsesse ning spetsialiseerumist kvaliteetsete puidust lipumastide tootmisele. Osalejad said ülevaate tootearendusest ning ekspordivõimekuse suurendamisega seotud kogemustest.

Päeva teises pooles külastati Voose Päikesekodu, kus käsitleti ettevõtluse ja kogukonnaarenduse seoseid. Ettevõtte juht tutvustas piirkonna arengulugu ning rääkis koostöövõrgustike tähtsusest maapiirkondade elujõulisuse säilitamisel. Arutleti selle üle, kuidas ettevõtlus saab toetada kohaliku kogukonna arengut ning piirkonna tuntuse kasvu.

Päev lõppes Villa Pillapalu külastusega. Ettevõtte juht jagas kogemusi ettevõtte rajamisest ja arendamisest ning tutvustas viimaste aastate investeeringuid majutus- ja puhketeenuste arendamisse. Õhtusöögi ja võrgustumisõhtu käigus vahetasid osalejad muljeid päeva jooksul nähtust-kuuldust ning arutasid võimalusi saadud kogemuste rakendamiseks Lahemaa piirkonnas.

2.2. Tegevuste aruanne 6. novembril 2026

Õppereisi teine päev keskendus aktiivse puhkuse, loodusturismi, maaettevõtluse ning kultuuripärandi rakendamise headele näidetele.

Päev algas külastusega Kõrvemaa Matka- ja Suusakeskusesse, kus tutvuti keskuse arengulooga ning piirkonna ühe olulisema aktiivse puhkuse keskuse tegevusega. Osalejad läbisid osa Linajärve matkarajast ning said ülevaate keskust arendanud investeeringutest, teenuste mitmekesistamisest ja külastajate kaasamise võimalustest. Samuti käsitleti loodusturismi kasvavat rolli maapiirkondade majanduses.

Järgmisena külastati Paasiku Koertemõisa, kus ettevõtte omanik tutvustas Siberi huskidel põhineva turismiteenuse väljakujunemist ning maaettevõtluse mitmekesistamise võimalusi. Lisaks tutvuti teiste külastajatele loodud atraktsioonidega ning ettevõtte viimaste aastate arengusuundadega. Külastus pakkus hea näite sellest, kuidas omanäoline ettevõtlusidee võib kujuneda piirkondlikuks tõmbekeskuseks.

Õppereisi viimane külastus toimus Anija mõisas. Pärast lõunat tutvuti mõisakompleksi ajaloo, restaureerimistööde ning tänapäevaste kasutusvõimalustega. Osalejad said ülevaate sellest, kuidas ajaloolisele pärandile saab luua uusi funktsioone ning siduda kultuuripärandit turismi-, haridus- ja sündmusteenustega. Külastus andis häid näiteid kultuuriväärtuste hoidmise ja kaasaegse kasutuse ühendamisest.

Kahe päeva jooksul toimusid osalejate vahel aktiivsed arutelud, kogemuste vahetamine ning kontaktide loomine. Õppereis andis sisuka ülevaate piirkondlikust ettevõtlusest, turismiarendusest, kogukondlikest algatustest ja LEADER-toetuste mõjust maapiirkondade arengule. Mitmed külastatud objektid tõid esile, kuidas strateegilised investeeringud, koostöö ning kohalike eripärade väärtustamine aitavad luua jätkusuutlikku arengut ja suurendada piirkondade atraktiivsust.

3. Õppereisi jooksul saadud teadmised ja loodud kestlikud väärtused

Õppereis täitis kõik kavandatud eesmärgid ning pakkus osalejatele mitmekülgseid teadmisi ja praktilisi näiteid piirkondlikust arengust, ettevõtlusest, turismist, kogukondade kaasamisest ning kultuuri- ja looduspärandi väärtustamisest. Kahe päeva jooksul külastatud ettevõtted ja organisatsioonid demonstreerisid erinevaid arengumudeleid ning andsid hea ülevaate sellest, kuidas kohalikud ressursid, ettevõtlikkus ja koostöö võivad kujuneda piirkonna konkurentsieeliseks.

Õppereisi üheks olulisemaks väärtuseks oli võimalus näha reaalseid näiteid sellest, kuidas ettevõtlus, kogukonnaalgatused, turism ja kultuuripärand on omavahel seotud ning toetavad piirkonna terviklikku arengut. Külastatud objektid kinnitasid, et kestlik areng sünnib erinevate osapoolte koostöös ning kohalike eripärade teadlikul esiletoomisel. Samuti tõi õppereis hästi esile LEADER-i mõju ettevõtete ja kogukondlike algatuste arengule, näidates toetuste praktilist kasu uute teenuste loomisel, investeeringute elluviimisel ja piirkondade atraktiivsuse suurendamisel.

Lahemaa piirkonna arendamise vaates saadi õppereisilt mitmeid väärtuslikke ideid. Inspiratsiooni pakkusid loodus- ja kultuuripärandit ühendavad turismitooted, mis aitavad luua külastajatele terviklikke elamusi ning pikendada piirkonnas viibimise aega. Juba selle õppereisi toimumise aeg oli kavandatud hooajavälisesse aega ja oli tore näha, kuidas kõik toimib ideaalselt ka sellisel ajal. Samuti andsid häid mõtteid ettevõtjate ja kogukondade vaheline koostöö, piirkondlike võrgustike arendamine ning erinevate teenuste sidumine ühtseks külastuskogemuseks. Tähelepanu vääris ka see, kuidas väikestest ja omanäolistest ettevõtmistest on kujundatud piirkondlikud tõmbekeskused, mis toetavad samaaegselt nii ettevõtlust kui kogukonna arengut.

Lahemaa jaoks on õppereisilt saadud kogemused rakendatavad eelkõige loodus- ja kultuuriturismi toodete edasiarendamisel, kogukondade tugevamal kaasamisel piirkonna turundamisse, ettevõtjate koostöö suurendamisel ning külastajatele suunatud terviklahenduste loomisel. Samuti kinnitas õppereis, et kohaliku identiteedi väärtustamine, uuenduslikud ideed ja eri sektorite vaheline koostöö on olulised tegurid piirkonna jätkusuutlikul arendamisel.

Õppereisi tulemusena suurenes osalejate teadlikkus võimalikest arengusuundadest, loodi uusi kontakte ning saadi praktilisi teadmisi, mida on võimalik kasutada nii olemasolevate tegevuste edasiarendamisel kui ka uute algatuste kavandamisel Lahemaa piirkonnas.

Fotod: Sille Noor.